

College van beroep voor de examens

Ons kenmerk: CBE 2021-259
Brief kenmerk: U2022/00783/MIC

Verzonden: 26 januari 2022

Zaak 2021-259

Datum uitspraak: 1 december 2021

Uitspraak van het College van beroep voor de examens in de zaak tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit casu quo de examinator van de cursus Moderne kunst. Feiten en visies (CB4102), gevestigd te Heerlen, verweerders.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij brief van 22 juli 2021 is namens de Commissie voor de examens aan appellant medegedeeld dat hij op grond van het door hem behaalde resultaat (6) op 7 juli 2021 voor het tentamen van de cursus Moderne kunst. Feiten en visies (CB4102) in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die aan het desbetreffende tentamen worden gesteld.
2. Appellant heeft hiertegen beroep ingesteld per e-mail van 29 augustus 2021.
3. Verweerders hebben appellant een minnelijke schikking geboden, waarbij appellant met betrekking tot de vragen 6, 7a en 7b in het gelijk werd gesteld. Appellant heeft op 11 oktober 2021 aangegeven zijn beroep te willen doorzetten.
4. Verweerders hebben op 4 november 2021 een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College heeft het beroep van appellant behandeld in een openbare zitting op 1 december 2021 te Heerlen. Gezien de huidige omstandigheden (COVID-19) heeft het College de zitting op alternatieve wijze laten plaatsvinden. Partijen is de mogelijkheid geboden om via beeldverbinding deel te nemen aan de hoorzitting. Appellant heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om via beeldverbinding aan de zitting deel te nemen. Namens verweerders hebben mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris Commissie voor de examens, en mevrouw dr. N.S.J.F. Zonnenberg, examinator van de onderhavige cursus, via beeldverbinding deelgenomen aan de zitting.

II. MOTIVERING

1. Het beroep richt zich tegen de uitslag van het door appellant afgelegde (deel)tentamen van de cursus Moderne kunst. Feiten en visies (CB4102), in het bijzonder tegen de beoordeling van de vragen 1b, 2 en 8. De vragen 6, 7a en 7b zijn niet meer in geschil nu appellant met betrekking tot deze vragen een schikking aangeboden heeft gekregen.
2. Appellant stelt zich op het standpunt dat de vraagstelling multi-interpretabel was, waarbij hij van mening is dat meerdere (juiste) antwoorden mogelijk zijn. Daarnaast zijn volgens hem de modelantwoorden erg breedvoerig en beschrijven zij aspecten waar niet naar gevraagd wordt. Een en ander maakt dat appellant van mening is dat de beoordeling onevenredig streng is. Appellant verzoekt om een second opinion.

De tentamenuitslag waartegen appellant in beroep gaat vormt samen met een eindopdracht voor de onderhavige cursus een eindcijfer. Appellant betoogt aanvullend dat hem werd toegezegd dat deze twee resultaten zouden resulteren in het eindcijfer 7, hetgeen volgens hem had betekend dat hij de zaak zou laten rusten. In werkelijkheid ontving hij een uitslagbrief met het eindcijfer 6,6, in verband met de invoering van een decimalenregeling per 1 september 2021. Appellant streeft ernaar middels zijn beroep het cijfer voor het onderhavige (deel)tentamen op te hogen naar een 7,0, waarmee het totale eindcijfer ook neer zou komen op een 7,0.

Ten aanzien van vraag 1b stelt appellant dat zijn antwoord aansluit bij de vraagstelling en dat hij in zijn antwoord is ingegaan op het ontbreken van een uniforme artistieke beweging en de onduidelijkheid van toepassing van de kunst. Volgens hem ligt het modelantwoord minder voor de hand. Ook betoogt appellant dat hij slechts 2 van de 10 punten toegekend heeft gekregen.

Met betrekking tot vraag 2 voert appellant aan dat hij zijn antwoord heeft geformuleerd op basis van de vraagstelling waarbij hij heeft toegelicht hoe het kubisme verschilt van eerdere kunst. Met betrekking tot het tweede deel van zijn antwoord verwijst appellant naar de laatste paragraaf van hoofdstuk 5 van het studiemateriaal. Volgens hem is de vraag (wederom) multi-interpretabel en werden ten onrechte slechts 2 (van de 10) punten toegekend.

Ten aanzien van vraag 8 betoogt appellant dat hij één van de belangrijkste strategieën van de Internationale Situationisten heeft benoemd en dat hij deze heeft uitgelegd aan de hand van 'Paris by night (1959)'. Volgens appellant had hij de keuze om één van de strategieën te bespreken en heeft hij de strategie 'Derive' niet besproken. Hoe dan ook is appellant van mening dat hij in zijn antwoord alle elementen uit het modelantwoord terugleest met uitzondering van de inleidende passage over beide strategieën (waar volgens appellant niet naar gevraagd wordt). Appellant is van mening dat aan hem het maximale aantal punten dient te worden toegekend.

3. De examiner heeft in algemene zin betoogd dat zij de cursus ad hoc heeft overgenomen van een collega en dat zij daarbij in vrij korte tijd het tentamen heeft moeten maken. Conform het voorschrift heeft zij een open boek tentamen gemaakt, dat met name inzicht in de cursusstof toetst. Na diverse klachten op de cursussite in de digitale leeromgeving yOUlearn heeft de examiner de cursusopzet en het tentamen nogmaals bekeken en heeft zij geconstateerd dat de cursusopzet niet voorbereid op een openboektentamen. Dat er sprake is van een discrepantie heeft de examiner besproken met de CvE. Helaas heeft dit niet kunnen leiden tot een aanpassing van de cesuur.

Met betrekking tot de moeilijkheidsgraad van het tentamen stelt de examiner dat de omvang van het tentamen (8 vragen) overeenkomt met de omvang van oefententamens (9 vragen). Wel wordt opgemerkt dat het voorbeeldtentamen slechts een voorbeeld is. Het is niet mogelijk om voor iedere cursus(run) een voorbeeldtentamen te produceren dat naar omvang en niveau nagenoeg gelijk is aan het daadwerkelijke tentamen.

Met betrekking tot de betrouwbaarheid van het tentamen (met een slagingspercentage van 59%) heeft de examiner laten weten dat er geen aanleiding bestaat om de cesuur aan te passen.

Ter zitting heeft de examiner meer inhoudelijk gereageerd en het College laten weten dat zij deze inhoudelijke reactie reeds eerder heeft besproken met appellant (tijdens het gesprek van 3 september 2021). In het kader van het beroep heeft de examiner bij de beoordeling van het beroepschrift de antwoorden minder streng beoordeeld en een aantal vragen hoger gewaardeerd, hetgeen ook heeft geleid tot een schikking. Er bestond volgens de examiner geen aanleiding, noch mogelijkheid om het tentamenwerk door een andere inhoudsdeskundige te laten beoordelen.

Volgens de examiner kan echter hetgeen door appellant in het beroep wordt aangevoerd ter nadere toelichting van de tentamenuitwerking, niet worden meegenomen bij de beoordeling.

Ten aanzien van vraag 1b betoogt de examiner dat de appellant de vraagstelling op een onjuiste wijze heeft geïnterpreteerd. Volgens haar heeft appellant bij zijn antwoord een Marxistische benadering betrokken, terwijl de vraagstelling van vraag 1b voortbouwt op de vraagstelling van vraag 1a. Volgens de examiner wordt er naar Bahr en Fechter gevraagd, hetgeen appellant bij zijn eerste antwoord heeft betrokken, en hoe zij van betekenis zijn geweest voor het expressionisme tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Ten aanzien van vraag 2 voert de examiner aan dat de vraagstelling ingaat op twee benaderingen die allebei een andere visie geven. Zo wordt er onder andere gevraagd naar de formalistische benadering en de sociaalhistorische benadering. Volgens de examiner gaat de vraag nadrukkelijk over de verschillende benaderingen van moderne kunst en moet de tentamenkandidaat inzicht tonen in benaderingen en deze (kunnen) toepassen op specifieke kunstwerken en stromingen. Appellant legt de benadering met betrekking tot het Kubisme verkeerd uit en betreft een andere benadering (de semiotische benadering) dan de formalistische benadering en sociaalhistorische benadering. De

examinator betoogt dat hier niet naar wordt gevraagd waardoor zij het antwoord niet juist kan rekenen. Aan appellant kunnen niet meer punten worden toegekend.

Met betrekking tot vraag 8 wordt er volgens de examiner gevraagd naar een specifieke invalshoek, namelijk die van de Internationale Situationisten. De vraagstelling ziet vooral op de toepassing van 'détournement' en de uitleg van de betekenis daarvan. Appellant heeft in grote lijnen een juist antwoord gegeven, maar volgens haar ontbreekt de toelichting dat het schilderij als consumptiegoed met 'détournement' de ontwaarding omver werpt. Dit betreft een essentieel onderdeel van het antwoordmodel, waardoor aan appellant niet meer punten kunnen worden toegekend.

Ten slotte merkt de examiner op dat voor vragen die multi-interpretabel zijn, geldt dat het antwoordmodel meer antwoordmogelijkheden zou bevatten.

4. Over het gesprek dat zij met de examiner heeft gevoerd, betoogt de CvE dat zij richtlijnen kan vaststellen voor het berekenen van de voorlopige en definitieve cesuur (waarin wordt meegenomen de mogelijkheid dat na een tentamen vragen uit een tentamen verwijderd moeten worden). De CvE merkt op dat het tentamen alsook de tentamenresultaten enige tijd geleden zijn vastgesteld en dat studenten reeds een definitieve uitslagbrief hebben ontvangen. Aanvullend stelt de CvE dat het niet de bedoeling is geweest van de examiner om vragen uit een tentamen te verwijderen. Een en ander maakt dat een verzoek om aanpassing van de cesuur werd afgewezen.
5. Vooropgesteld dient te worden dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van enig tentamenonderdeel. Het College toetst of de beoordeling voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Voorts geldt dat de beoordeling van een tentamen of enig onderdeel daarvan behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de desbetreffende examiner. Dit brengt mee dat, naast de hierboven aangegeven toetsing, de beoordeling van een tentamen of enig onderdeel daarvan slechts voor vernietiging in aanmerking komt als er strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.
6. Het College is, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerders verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beoordeling in rechte stand kan houden.
7. Het College merkt op dat appellant voor het (deel)tentamen op 7 juli 2021 van de cursus Feiten en visies (CB1402) het cijfer zes (6) heeft behaald met 57 punten. In het kader van de minnelijke schikking heeft hij er drie punten bijgekregen. Bij 65 punten wordt het cijfer zeven (7) toegekend.
8. Het College stelt vast dat het gegeven aantal punten door de examiner beargumenteerd is en ziet gelet op de terughoudende toets geen reden de beoordeling als onzorgvuldig of onvoldoende gemotiveerd te houden. Met de gegeven inhoudelijke reacties van de kant van verweerders acht het College de beoordeling voldoende toegelicht. Het College neemt daarbij in aanmerking dat de examiner in haar verweer met betrekking tot de vragen 1b en 2 heeft uiteengezet dat appellant uitgaat van een onjuiste benadering en dat hij onvoldoende ingaat op de diverse essentiële onderdelen van het antwoordmodel. Met betrekking tot vraag 8 overweegt het College dat de examiner gevolgd kan worden in haar verweer dat enige toelichting met betrekking tot het doel c.q. de gevolgen van de inzet van het principe van détournement ontbreekt. Het College herhaalt dat zijn bevoegdheid niet ziet op het opnieuw beoordelen van enig tentamenonderdeel en het ziet gelet op de terughoudende toets geen reden de beoordeling voor kennelijk onredelijk te houden. Het College heeft geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de eindbeoordeling van de examiner niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
9. Ten aanzien van het verzoek van appellant om een second opinion begrijpt het College dat de examiner naar aanleiding van diverse klachten het tentamen zorgvuldig heeft bestudeerd, dat het tentamen voldoende betrouwbaar is en dat zij het tentamen van appellant in het kader van dit beroepschrift voldoende zorgvuldig heeft bestudeerd. De examiner heeft op deugdelijke wijze betoogd waarom aan appellant geen extra punten kunnen worden toegekend. Het College overweegt dat examinatoren en plaatsvervangende examinatoren worden aangewezen door de CvE en zij in hun verantwoordelijkheid belast zijn met het vaststellen van de inhoud en het afnemen van de tentamens, alsmede met de vaststelling van de uitslag daarvan. Dat het tentamenwerk niet (ook) werd beoordeeld door een plaatsvervanger en/of door een inhoudsdeskundige werd nagekeken, acht het College gelet op hetgeen de examiner heeft aangevoerd niet onredelijk. Het bovenstaande leidt dan ook tot de conclusie dat het beroep ongegrond is.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan door mr. dr. J.M.E. Derks, voorzitter en dr. O. Firssova, H.C.E. Pepels, drs. I.V. Storm-
Stevelmans en S. van der Waal, leden,

in tegenwoordigheid van mr. A.L.H. Koopman, plaatsvervangend secretaris, op 1 december 2021.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

mr. A.L.H. Koopman

mr. dr. J.M.E. Derks

voor eensluidend afschrift,

mr. A.L.H. Koopman

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag